

ПІДКУП ВИБОРЦІВ: РОЗПОДІЛ УВАГИ В МЕДІА ТА FACEBOOK

Аналітичний звіт 14.01 - 28.02.2019

ЗАГАЛЬНА СИТУАЦІЯ В ІНФОРМПРОСТОРИ

Аналізований період характеризувався активним обговоренням в медіа та Facebook проблеми підкупу виборців кандидатами в президенти. Двома головними об'єктами інформаційних атак стали фаворити перегонів – чинний президент П.Порошенко та лідерка Батьківщини Ю.Тимошенко, які взаємно обвинувачували одне одного. В інформаційній війні взяли участь не тільки представники їхніх політичних сил, але також ангажовані блогери, лідери думок.

Значну частку інформаційних приводів створили також силові органи, які, попри декларовану безсторонність, більш чи менш явно посідали позицію Порошенка (СБУ, ГПУ) чи Тимошенко (МВС, Національна поліція). Президентів діставалось найбільше, адже його атакували також й інші виборчі штаби, обвинувачуючи в застосуванні адміністративного ресурсу.

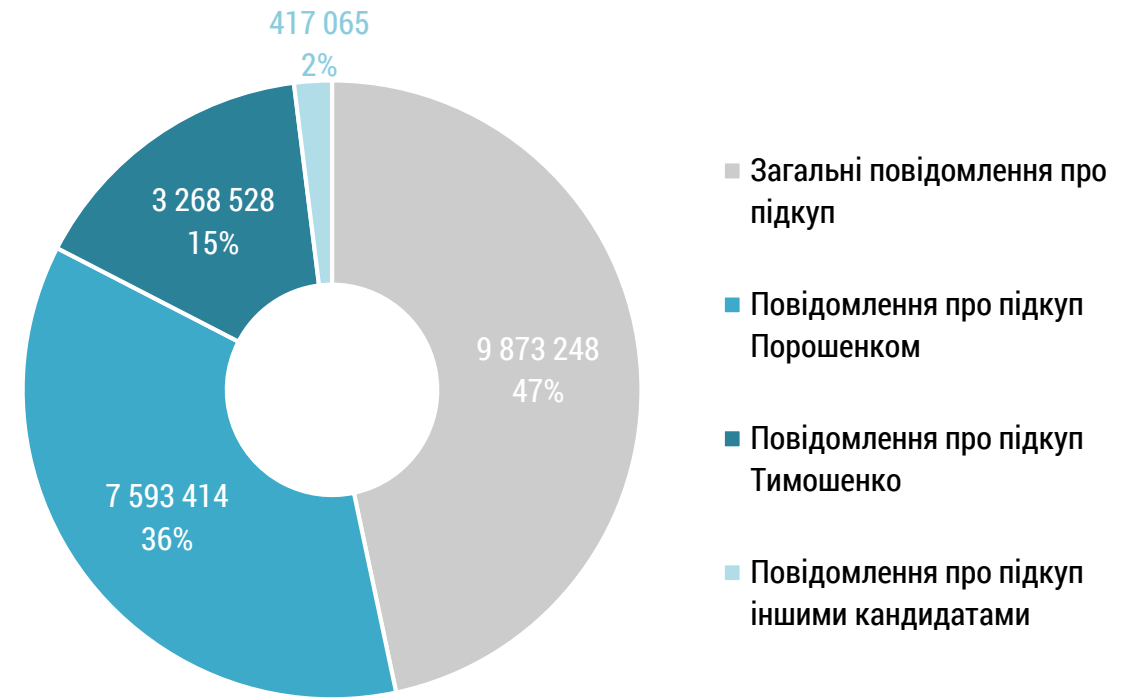
Обвинувачення на адресу інших кандидатів також мали місце, хоча були помітно рідшими і спорадичними: інформаційні атаки проти них мали точковий, а не системний характер.

Окремо широко обговорювалися теоретичні та юридичні аспекти явища підкупу виборців – що вважати чи не вважати цією дією; наскільки поширеним і стандартним він є в реаліях українських виборчих кампаній. Участь в дискусії брали й політики, й юристи, й незалежні громадські діячі, експерти та журналісти.

Загалом у вибірці ТОП-60 інтернет-медіа, телебачення, радіо, пресі та в мережі Facebook (ядро аудиторії) було 1491 повідомлення, яке здобуло 20,6 млн. контактів з аудиторією.

ТЕМА ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ ЧИННИМ ПРЕЗИДЕНТОМ МАЛА ВДВІЧІ ШИРШУ АУДИТОРІЮ, НІЖ «ВИБОРЧА ПІРАМІДА» ТИМОШЕНКО, ЗОКРЕМА, ЧЕРЕЗ МЕДІЙНІШИХ СПІКЕРІВ (А.АВАКОВ)

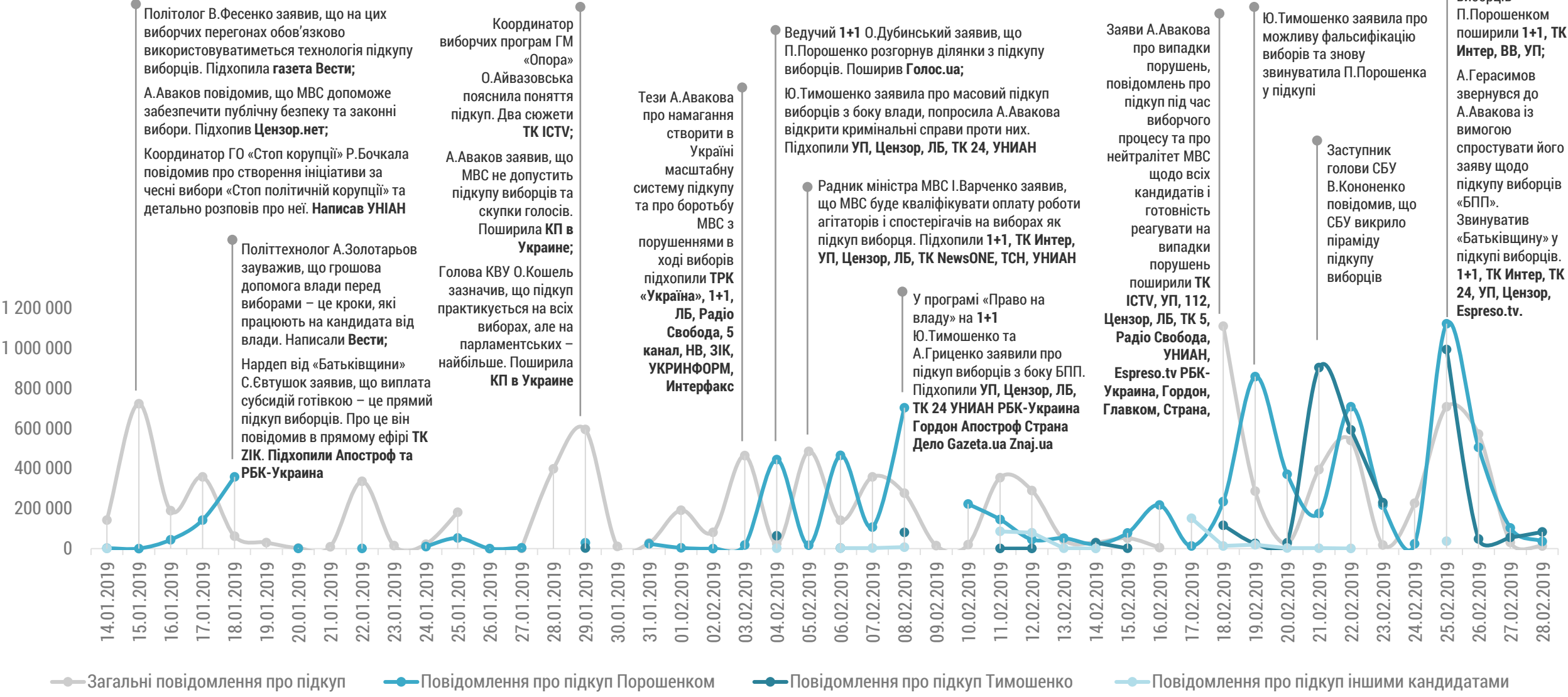
(Кількість контактів з аудиторією повідомлень у вибірці ТОП-60 інтернет-медіа, на телебаченні, радіо та у пресі, а також у мережі Facebook 14.01-28.02.2019)

ДИНАМІКА МЕДІА-ВИСВІТЛЕННЯ

ТЕМА ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ БУЛА ДОБРЕ «РОЗІГРІТА» ЗАДОВГО ДО АДРЕСНИХ ОБВИНУВАЧЕНЬ. МЕСЕДЖІ, НАЦІЛЕНІ НА ПОРОШЕНКА, ГЕНЕРУВАЛИСЯ НА 1+1, ПОШИРЮВАЛИСЯ ЗДЕБІЛЬШОГО МЕДІАХОЛДИНГОМ КОЛОМОЙСЬКОГО ТА ПРОРОСІЙСЬКИМИ ВИДАННЯМИ

(Кількість контактів з аудиторією)

ЗАГАЛЬНІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДКУП ВИБОРЦІВ

РЕЧНИКИ МВС І ОСОБИСТО МІНІСТР АВАКОВ НАЙРЕТЕЛЬНІШЕ ВНОСИЛИ ТЕМУ ПІДКУПУ У ПОРЯДОК ДЕННИЙ. ФАКТИЧНО ВОНИ Й СФОРМУВАЛИ НАПОВНЕННЯ ТЕМИ, ТРОХИ ДОДАЛИ НЕЗАЛЕЖНІ АКТИВІСТИ. ЗАЯВИ МВС, ЯК ПРАВИЛО, ПОШИРЮВАВ 1+1

Ключові тези

(Кількість контактів з аудиторією)

Твіттер міністра МВС Авакова першим прочитувач Цензор.нет (15.02), підхопили сайти Сьогодні, Страна, Гордон та ін., прокоментували радники МВС А.Геращенко та ін. та В.Медведчук. Всього 47 поширень, найбільше охоплення ТРК Україна, Интер, газети Сьогодні, КП в Украине

Допис в FB від 16.01 речника Нацполіції Я.Тракала першою подала Українська правда, прокоментували міністр Аваков та багато інших спікерів від МВС, та Ольга Айвазовська, ГМ Опора. Всього 148 поширень (1+1, Українська правда, Цензор.нет)

22.02. Заяву Авакова поширила прес-служба МВС, сайт Слово і Діло, опонував спікер СБУ В.Кононенко на радіо Хіт FM. Всього заяву МВС поширили 47 раз, коментував А.Геращенко. Газета Вести, 1+1, КП в Украине, Українська правда

18.02. Заяву міністра Авакова першим транслювало Espeso.tv, підхопила Українська правда, прокоментували голова Нацполіції С.Князев та інші спікери МВС та депутат С.Лещенко на сайті Главком кинув інформацію про можливу відставку Авакова. Всього 60 поширень. ICTV, Сьогодні, Українська правда, РК Шансон

Міністр МВС Аваков зробив заяву (18.02) на нараді силовиків після затримання членів С14 під час мітингу Ю.Тимошенко, першим поширив сайт Страна, прокоментували голова СБУ Я.Грицак, генпрокурор Ю.Луценко. 31 поширення, 1+1, ICTV, Корреспондент

Заява міністра А.Авакова про перехід на посилений режим роботи поліції з 3 березня. Першим подав ТК 1+1, всього 24 поширення. 1+1, Українська правда, Цензор.нет

Перше повідомлення 18.01 від О.Айвазовської (ГМ Опора) в Gazeta.ua. Підхопив тезу В.Зеленський, кандидат в президенти в інтерв'ю на Znaj.ua (21.01), згодом 29.01 О.Кошель (КВУ) та ін. Загалом 30 поширень у вибірці. КП в Украине, ТК Интер, Голос України

05.02. Заява І.Варченка про те, що оплата послуг агітаторів та спостерігачів буде розцінюватися поліцією як підкуп виборців. Поширили Интерфакс, Багнет, Главком, ЗІК, телеканал ICTV тощо

967 929

880 605

874 575

860 030

793 617

534 274

506 665

446 688

Нацполіція та МВС готові забезпечити чесні та прозорі вибори

Нацполіція та МВС активно виявляють/блокують спроби/методи підкупу виборців

Комусь не подобається активність поліції з фіксації підкупу виборців (готуються провокації)

Національна поліція та МВС фіксують масові повідомлення про підкуп виборців

Нацполіція зберігає політичний нейтралітет та реагуватиме на всі випадки порушень (підкупу)

МВС закликає виборців не продавати голоси

Підкуп виборців - це стандартна технологія всіх виборів

Штаби прикривають підкуп виборців трудовим договором або оплатою послуг агітатора

ПІДКУП ВИБОРЦІВ П.ПОРОШЕНКОМ: КЛЮЧОВІ ТЕЗИ

ДВІ ТЕЗИ, ЯКІ СТАЛИ НАЙБІЛЬШ РЕЗОНАНСНИМИ, БУЛИ ІНІЦІЙОВАНІ НА FB-СТОРІНКАХ Є.ФІРСОВА ТА О.ДУБИНЬСЬКОГО

Ключові тези сторін

(Кількість контактів з аудиторією)

Вперше теза зустрічається в пості **Є.Фірсова** на FB (11.02), де він коментує відео з людьми, які отримали матеріальну допомогу від БПП в Чернігівській області. Пізніше тезу підхоплює **С.Лещенко** теж у FB пості (16.02), коментуючи «сітку» підкупу виборців. Наступні заяви із подібною тезою робила здебільшого **Ю.Тимошенко**. Теза звучала також із вуст **Є.Волошина та Ю.Бойка** (1+1, ТК Інтер, ВВ, УП, НВ, ВВС Україна, Цензор, ЛБ, ТК 24 UA:Перший)

Теза вперше з'являється 16.01 у публікаціях **Знаї.ua та Страна**, які написали матеріали про FB-пост **О.Дубинського** про схему підкупу з фотографіями агітматеріалів. Про підготовку схеми підкупу трохи пізніше заявив **І.Крулько**. Потім теза звучала здебільшого від **Ю.Тимошенко** та в постах **Є.Фірсова** (1+1, ТК ICTV, ТК Інтер, ВВ, УП, Цензор, ЛБ, 24 канал)

Теза вперше прозвучала 15.01 з вуст **О.Якубіна** в інтерв'ю виданню **Голос.ua**. Йшлося про масові фальсифікації з використанням адмінресурсу. 16.01 **М.Головко** в ефірі **ТК ZIK** назвав монетизацію субсидій і впровадження прямих виплат підкупом. Цей мотив 18-20.01 підхопили й розвинули **А.Золотарьов, С.Євтушок, Р.Бортник, Ю.Павленко** (Вести, РБК-Україна, Апостроф, ЗИК)

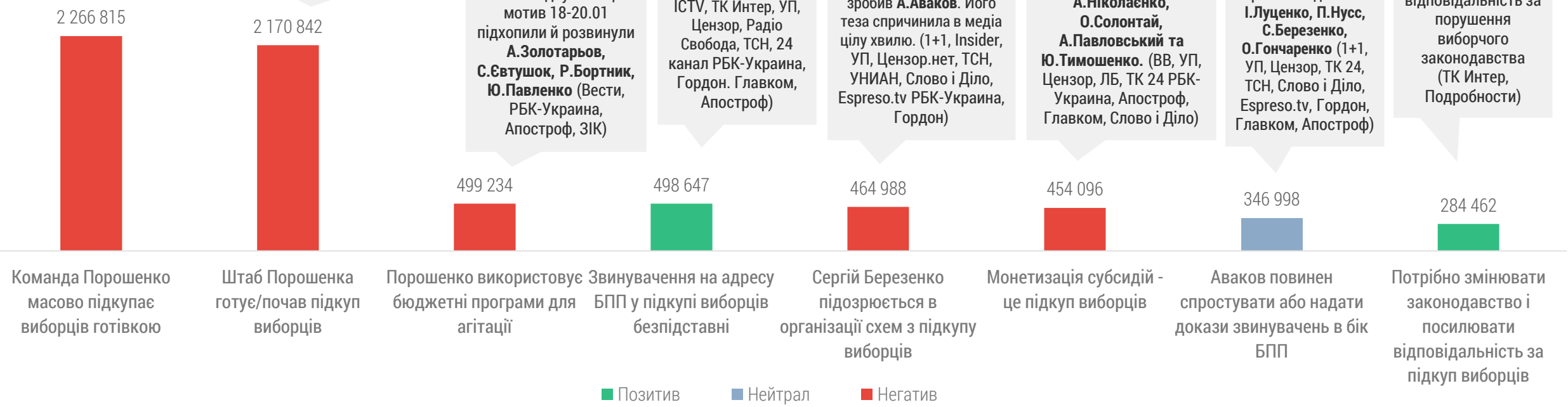
Тезу запустили на **сайті БПП** 19.02 у заяві-відповіді щодо звинувачень **Ю.Тимошенко**. Тезу підхопили **І.Луценко та О.Медведєв**. Пізніше подібну тезу озвучив **С.Березенко** у відповідь на звинувачення з боку МВС, підхопив **А.Герасимов**. (ТК ICTV, ТК Інтер, УП, Цензор, Радіо Свобода, ТСН, 24 канал РБК-Україна, Гордон. Главком, Апостроф)

Ю.Тимошенко та А.Гриценко звинуватили **С.Березенку** у підкупі виборців. Вперше теза згадується 08.02 в пості **Є.Фірсова**, де він описує конфлікт між **С.Березенком та А.Гриценком** на користь останнього. Відповідну заяву 22.02 на основі звинувачень від кандидатів у президенти зробив **А.Аваков**. Його теза спричинила в медіа цілу хвилю. (1+1, Insider, УП, Цензор.нет, ТСН, УНИАН, Слово і Діло, Espresso.tv РБК-Україна, Гордон)

Теза вперше прозвучала 19.02 від **Н.Королевської**, її поширили виключно ТК Інтер, Подробности, РК Авторадіо та РК Ретро FM. Подібні тези пізніше (в 20-х числах лютого) висловлювали **В.Бондар, Ю.Павленко, А.Ніколаєнко, О.Солонтай, А.Павловський та Ю.Тимошенко**. (ВВ, УП, Цензор, ЛБ, ТК 24 РБК-Україна, Апостроф, Главком, Слово і Діло)

25.02. Теза належить **А.Герасимову**. Він озвучував її на засіданні погоджувальної ради та в ефірі ТК Прямий. Підхопили **І.Луценко, П.Нусс, С.Березенко, О.Гончаренко** (1+1, УП, Цензор, ТК 24, ТСН, Слово і Діло, Espresso.tv, Гордон, Главком, Апостроф)

О.Гончаренко 06.02 заявив, що у БПП готові підтримати законопроект, що посилює відповідальність за порушення виборчого законодавства (ТК Інтер, Подробности)

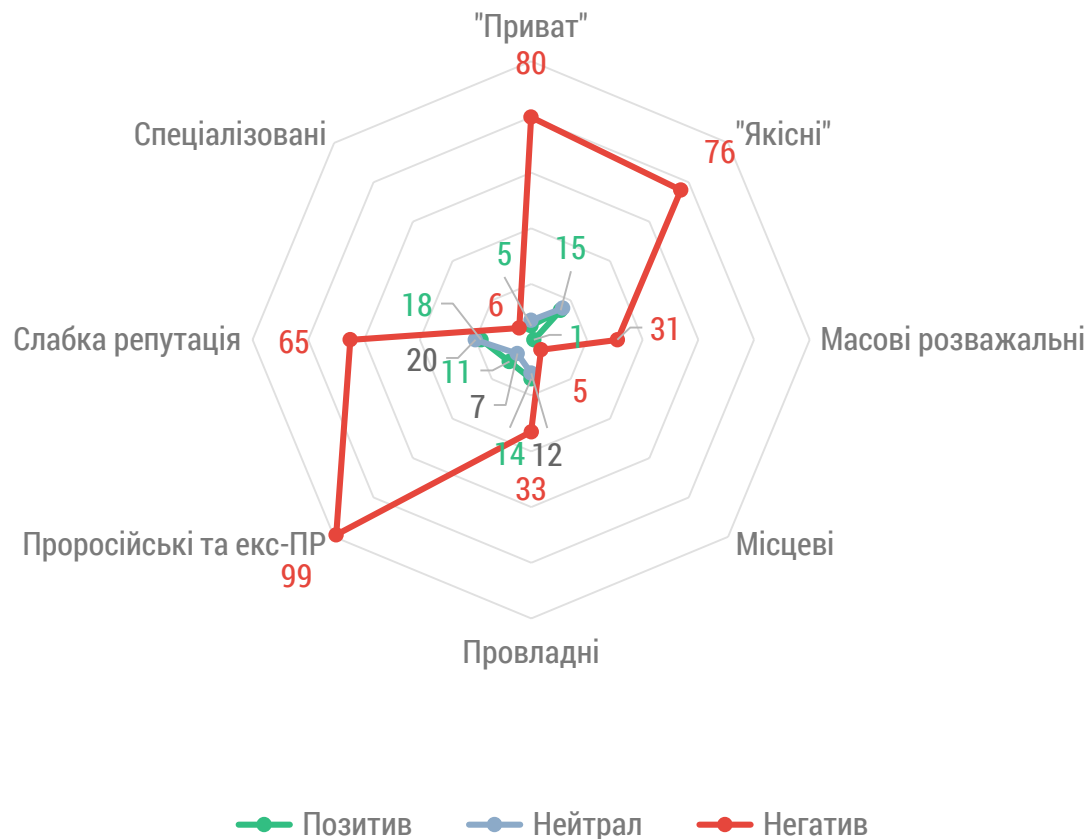

ПІДКУП ВИБОРЦІВ П.ПОРОШЕНКОМ: КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ

ПРОРОСІЙСЬКІ МЕДІА ТА ЗМІ З ГРУПИ ПРИВАТ ОХОЧЕ Й СИСТЕМНО ТРАНСЛЮВАЛИ ОБВИНУВАЧЕННЯ НА АДРЕСУ П.ПОРОШЕНКА

Канали комунікації обох сторін

(Кількість повідомлень)

Основні канали поширення тез опонентів П.Порошенка:

УНИАН (30 повідомлень), Голос.ua (29), Gazeta.ua, Цензор.нет (по 25), Интерфакс-Украина (21), РБК-Украина (19), Страна (16), Українська правда (15), 24 канал, РК Шансон (по 14), Апостроф, Гордон, Левый берег (по 13), Ukranews (12), ТК 24 (11), Подробности.UA, 1+1 (по 10), ТСН, Знай.ua (по 9), ТК Интер (8), РК Ретро FM (7), УкрРудПром (6), Реалист, Dsnews (по 5), Коментарии, Українські Національні Новини, Главком, Espresso.tv (по 4), ЗІК, Вечерние вести, УКРИНФОРМ, Дело, Багнет, РК Хіт FM, Слово і Діло (по 3).

Основні канали поширення нейтральних тез щодо П.Порошенка:

Интерфакс-Украина (9 повідомлень), Цензор.нет (8), Gazeta.ua (7), Гордон (6), Dsnews (4), Главком, Українська правда, Слово і Діло (по 3), УКРИНФОРМ, Страна, Голос.ua, Espresso.tv, Апостроф (по 2).

Основні канали поширення тез на користь П.Порошенка:

Цензор.нет (10 повідомлень), Интерфакс-Украина (8), Гордон (6), Gazeta.ua (4), РБК-Украина, Подробности.UA, Страна, Главком, ТК Интер, ЗІК (по 3), Українська правда, ТСН, УКРИНФОРМ, Dsnews, 5 канал (по 2).

КОМЕНТАР ЦЕНТРУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ:

Інформаційний успіх повідомлень про плани масового підкупу виборців штабом чинного президента став наслідком ситуативного (тактичного) збігу інтересів низки політичних гравців (Тимошенко, Гриценко, Коломойський). Штаб Порошенка

був вимушений посісти захисну позицію й відповідати контратаками. Хоча президент не брав активної участі в полеміці, воліючи лишатися над дискусіями, його табір мусив активно вступити у бій, проте не мав досить інформаційних ресурсів для нейтралізації негативного ефекту.

ПІДКУП ВИБОРЦІВ Ю.ТИМОШЕНКО: КЛЮЧОВІ ТЕЗИ

НАЙБІЛЬШУ АКТИВНІСТЬ В ЗВИНУВАЧЕННІ Ю.ТИМОШЕНКО В ПІДКУПІ ВИБОРЦІВ ЛОГІЧНО ПРОЯВЛЯЮТЬ СОРАТНИКИ П.ПОРОШЕНКА, В ОСНОВНОМУ ЛАНДШАФТ НЕГАТИВНО НАЛАШТОВАНИЙ ДО КАНДИДАТА

Ключові тези сторін

(Кількість контактів з аудиторією)

19.02. Заява В.Кононенка, заступника голови СБУ. Згодом прокоментував І.Варченко, радник міністра МВС. Однією з перших подала УП, далі УНИАН, УНН, Капітал. Загалом підтримали 99 повідомлень з вибірки. Найбільше охоплення дали газета Вести, 1+1, ICTV. Більшість спікерів від силових органів, близьких до президента

Теза виникає в пості волонтерки **А.Мартинюк** від 14.02 з посиланням на новину NewsOne, потім поширюється в основному прихильниками П.Порошенка в усіх типах медіа і в соцмережах до кінця досліджуваного періоду

Пост політичного оглядача **П.Нусса** від 11 лютого, в якому він висуває припущення про тіньові джерела забезпечення кампанії кандидата. Потім ідея розповсюджується про-порошенківськими спікерами, зокрема нардепом **А.Герасимовим**, поліологом **О.Яхно**

Дуже пафосний пост **М.Шнайдера** (більшість слів з великої літери), потім теза поширюється самою **Ю.Тимошенко** і багатьма її прихильниками

Вперше теза озвучена депутатом БПП **А.Герасимовим**, потім поширюється спікерами як афілійованими з Порошенком, так і незалежними

Інсайд вперше оприлюднений **В.Завгороднім**, він називає прізвища В.Дубіля і Р.Богдана, потім через п'ять днів причетність Дубіля підтверджує **Ю.Луценко**, заступник голови СБУ **В.Кононенко** та інші представники силових органів

Припущення виникає в статті Znaj.ua від незалежного громадського діяча **Р.Сініцина**, потім на політичну заангажованість **А.Авакова** вказує **С.Березенко** (який має свій інтерес, позаяк саме його звинувачують в організації порошенківської мережі проплачених виборців

Теза висунута **І.Луценко** в ефірі **Прямого**, вона відкидає припущення на кшталт «цар гарний, бояри погані» і нагадує, що В.Дубіль і Р.Богдан входять в число двадцяти найкращих «бойців» Батьківщини

1 938 204

592 546

258 753

240 632

201 810

142 925

79 684

26 143

Службою безпеки викрито піраміду з підкупу виборців/проведені обшуки

Представники «Батьківщина» ведуть кампанію з підкупу виборців

Закидами про підкуп виборців Тимошенко відволікає увагу від злочинної схеми фінансування своєї передвиборчої кампанії

Звинувачення у бік «Батьківщини» про підкуп виборців - безглузді та безпідставні

Викрито мережу з підкупу виборців, яку готувала Батьківщина

Дубіль підозрюється в організації виборчої піраміди

МВС політично заангажоване та діє в інтересах Тимошенко

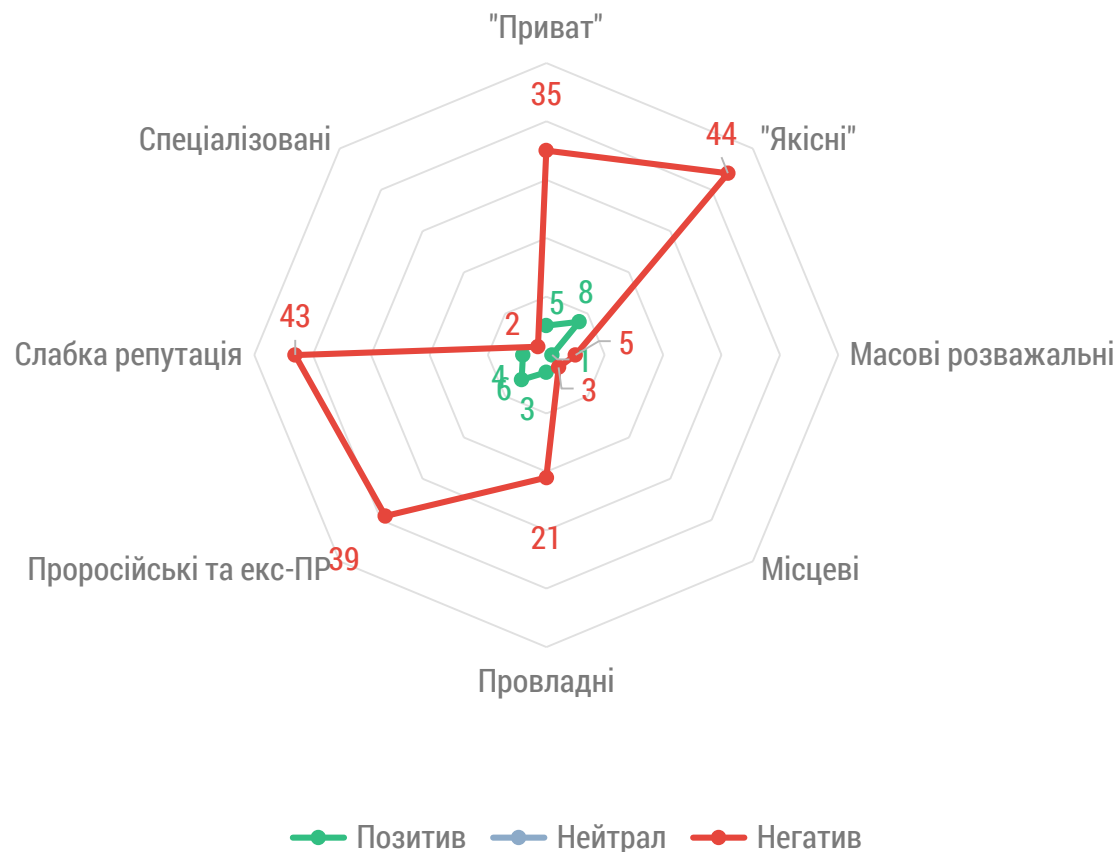
Тимошенко не може не знати про схеми з підкупу виборців всередині фракції

ПІДКУП ВИБОРЦІВ Ю.ТИМОШЕНКО: КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ

НЕГАТИВНІ ІНФОПРИВОДИ ЩОДО ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ Ю.ТИМОШЕНКО ПЕРЕВАЖАЮТЬ ПОЗИТИВ, ПРИ ЦЬОМУ В АТАКАХ НАЙБІЛЬШ АКТИВНІ ТАК ЗВАНІ «ЯКІСНІ» ВИДАННЯ

Канали комунікації обох сторін

(Кількість повідомлень)

Основні канали поширення тез опонентів Ю.Тимошенко:

Интерфакс-Украина, Цензор.нет (по 12), ТСН (11), Голос.ua, Гордон (по 10), Українська правда, Главком (по 7), Страна, УНИАН, Gazeta.ua, Dsnews, Новое время (по 6), Znaj.ua, Українські Національні Новини, РБК-Украина, Реалист (по 5), Коментарии, ТК 24, Hromadske.tv, 24 канал (по 4), 5 канал, Подробности.UA, Радіо Свобода, ТК Интер, Апостроф, Слово і Діло, 1+1 (по 3), УкрРудПром, ТК Прямий, Факты и комментарии, Hubs, Ukranews, Голос України, Espresso.tv, UA:Перший, ЗІК, ТК ICTV (по 2), Тиждень.ua, РК Хіт FM, 2+2, Зеркало недели, Дело, Левый берег, Українське радіо, ТК ЗІК, УКРИНФОРМ, Вечерние вести, Вести, ICTV Факти, КП в Украине, РК Radio ROKS, Капитал, Контракты.UA

Основні канали поширення тез на користь Ю.Тимошенко:

Интерфакс-Украина, ТСН, 24 канал, Ukranews, УКРИНФОРМ, Гордон, Новое время (по 2 повідомлення), ТК 24, Голос.ua, ТК Интер, Gazeta.ua, Левый берег, ТК ЗІК, Апостроф, Главком, Подробности.UA, Цензор.нет, РБК-Украина, Hromadske.tv, РК Radio ROKS (по 1).

КОМЕНТАР ЦЕНТРУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ:

Найбільшу увагу, як позитивну, так і негативну, можливим спробам підкупу виборців Ю.Тимошенко приділяють якісні видання. Найчастіше месидж формулюється досить загально, без зайвих подробиць, про викриття мережі

підкупу, яку готувала Батьківщина. Першим з видань такого типу тему підхоплює РБК-Украина, серед спікерів можна відмітити нардепів БПП А.Герасимова і С.Березенко (який опонентами П.Порошенка сам звинувачується в організації відповідних схем).

ПІДКУП ВИБОРЦІВ ІНШИМИ КАНДИДАТАМИ: КЛЮЧОВІ ТЕЗИ

ПІДКУП ВИБОРЦІВ ІНШИМИ КАНДИДАТАМИ НЕ ОБХОДИВ ПРАКТИЧНО НІКОГО, КРІМ МІСЦЕВИХ АКТИВІСТІВ ОПОРИ. ЄДИНИЙ РЕЗОНАНС ВИКЛИКАЛИ БЕЗКОШТОВНІ КОНЦЕРТИ В.ЗЕЛЕНЬСЬКОГО ТА СЕРІАЛ СЛУГА НАРОДУ ЯК БЕЗКОШТОВНА АГІТАЦІЯ

Місцеві активісти ГМ Опора звернулися в поліцію щодо безкоштовних концертів В.Зеленського в Миколаєві (07.02) та Ужгороді (11.02). Звернення підтримали інші речники ГМ Опора та прес-служба КВУ, узагальнивши тезу до будь-яких безкоштовних товарів і послуг. Поширили ICTV, Українська правда, Цензор.нет. Всього 24 поширення

Відгалуження і звуження попередньої тези до обговорення самих концертів Зеленського. Спікери від ГМ Опора, далі прокоментували С.Кошкіна, Левый берег, Євген Кисельов, ТК Прямий, всього 14 поширень у вибірці та активне обговорення в фейсбуці

12.02. Заява ГМ Опора з нотками виправдання. Подана Українською правдою, 5 поширень в пресі та обговорення в фейсбуці

11.02. Сайт Гордон подав заяву 95 кварталу, її двічі повторив сайт Цензор.нет

08.02. 6 повідомлень у Фейсбук, ініційованих дописом блогера Григорія Мустанга. Заявив, що завдяки «дружбі з Ахметовим» має можливість скупити голоси на південному сході

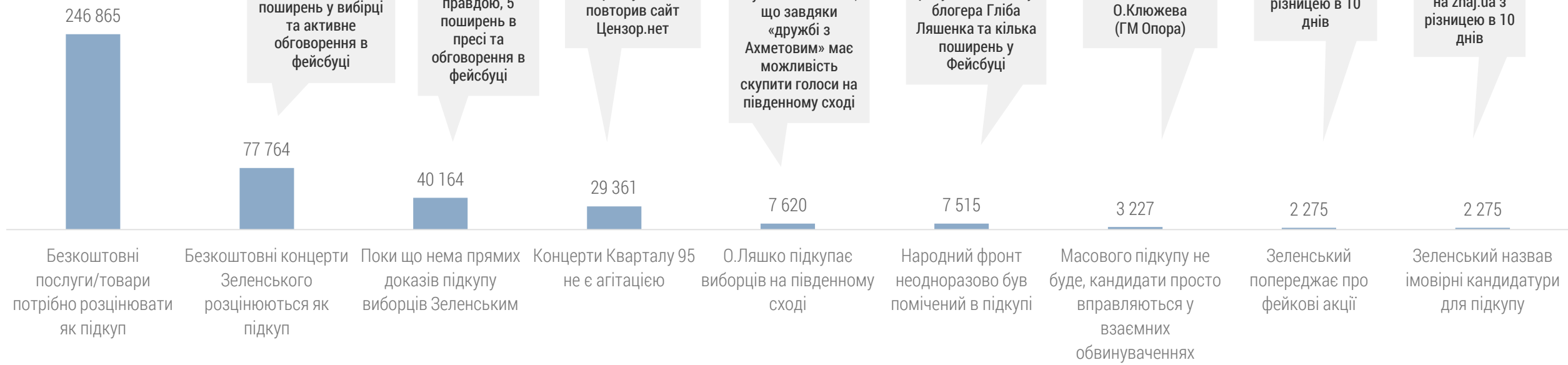
Передрук 3 сайтами зі слабкою репутацією допису блогера Гліба Ляшенка та кілька поширень у Фейсбуці

Публікація на сайтах Апостоф та УкрРудПром оцінки О.Клюжева (ГМ Опора)

2 публікації на znaj.ua з різницею в 10 днів

2 публікації на znaj.ua з різницею в 10 днів

Ключові тези (Кількість контактів з аудиторією)

Безкоштовні послуги/товари потрібно розцінювати як підкуп

Безкоштовні концерти Зеленського розцінюються як підкуп

Поки що нема прямих доказів підкупу виборців Зеленським

Концерти Кварталу 95 не є агітацією

О.Ляшко підкупає виборців на південному сході

Народний фронт неодноразово був помічений в підкупі

Масового підкупу не буде, кандидати просто вправляються у взаємних обвинуваченнях

Зеленський попереджає про фейкові акції

Зеленський назвав імовірні кандидатури для підкупу

КОМЕНТАР ЦЕНТРУ-КОНТЕНТ АНАЛІЗУ

Понад третина повідомлень про підкуп виборців належала прес-службам та спікерам МВС і Національної поліції. Переважна більшість тез на початку стосувалася загальних питань. Спікери МВС та НП запевняли, що готові забезпечити чесні й прозорі вибори; що лишаються безсторонніми й реагуватимуть на всі випадки порушень. Показово, однак, що вони значно охочіше коментували тему щодо ймовірного підкупу виборців з боку Порошенка (зокрема, І.Варченко радив чинному президенту не шукати юридичних лазівок, а А.Аваков прямо звинуватив С.Березенка в організації «мережі») й практично не торкалися Ю.Тимошенка. Це дало привід низці коментаторів говорити про неприховану гру А.Авакова на боці опозиційної кандидатки.

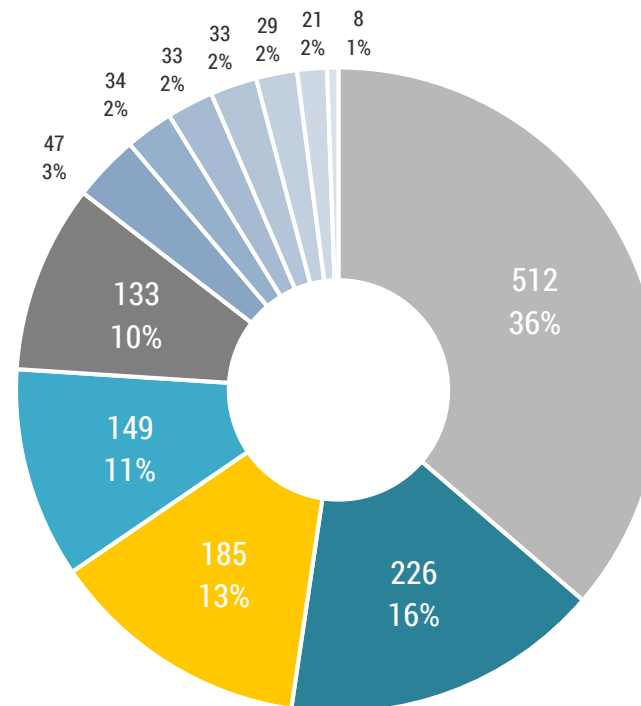
Серед політичних таборів найактивніше мусував тему підкупу виборців саме штаб Ю.Тимошенка. Об'єктом атаки, природно, став П.Порошенко. З одного боку, його обвинувачувано в підготовці масового підкупу. З іншого боку, в таборі Батьківщини старалися запевнити, що не допустять широкого застосування цього прийому.

У відповідь у штабі чинного президента також розгорнули інформаційну атаку й обвинуватили Ю.Тимошенка в організації «виборчої піраміди» для підкупу. Інформаційно П.Порошкові підігравали лояльні до нього силові органи – ГПУ та СБУ.

Крім того, значна частина обговорень була ініційована громадськими діячами та незалежними експертами, які порушували теми юридичного визначення підкупу виборців.

ЯКЩО НЕ РАХУВАТИ МАЛО НЕ ЩОДЕННІ ПОВІДОМЛЕННЯ МВС ПРО ФІКСОВАНІ ПОРУШЕННЯ, ТО НАЙАКТИВНІШЕ Й СИСТЕМНО МУСУВАВ ТЕМУ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ ШТАБ Ю.ТИМОШЕНКО. ВІН, ЗРЕШТОЮ, Й ЗАДАВАВ ПОРЯДОК ДЕННИЙ, НА ЯКИЙ РЕАГУВАЛИ В БПП. ВРЯДИ-ГОДИ ВСТАВЛЯЛИ СВОЇ 5 КОПІЙОК ТАКОЖ ГРИЦЕНКО, БОЙКО, ЛЯШКО Й СПІКЕРИ КОЛОМОЙСЬКОГО

(Кількість повідомлень у вибірці ТОП-60 інтернет-медіа, на телебаченні, радіо та у пресі, а також у мережі Facebook 14.01-28.02.2019)

ПОЛІТИЧНА НАЛЕЖНІСТЬ СПІКЕРІВ

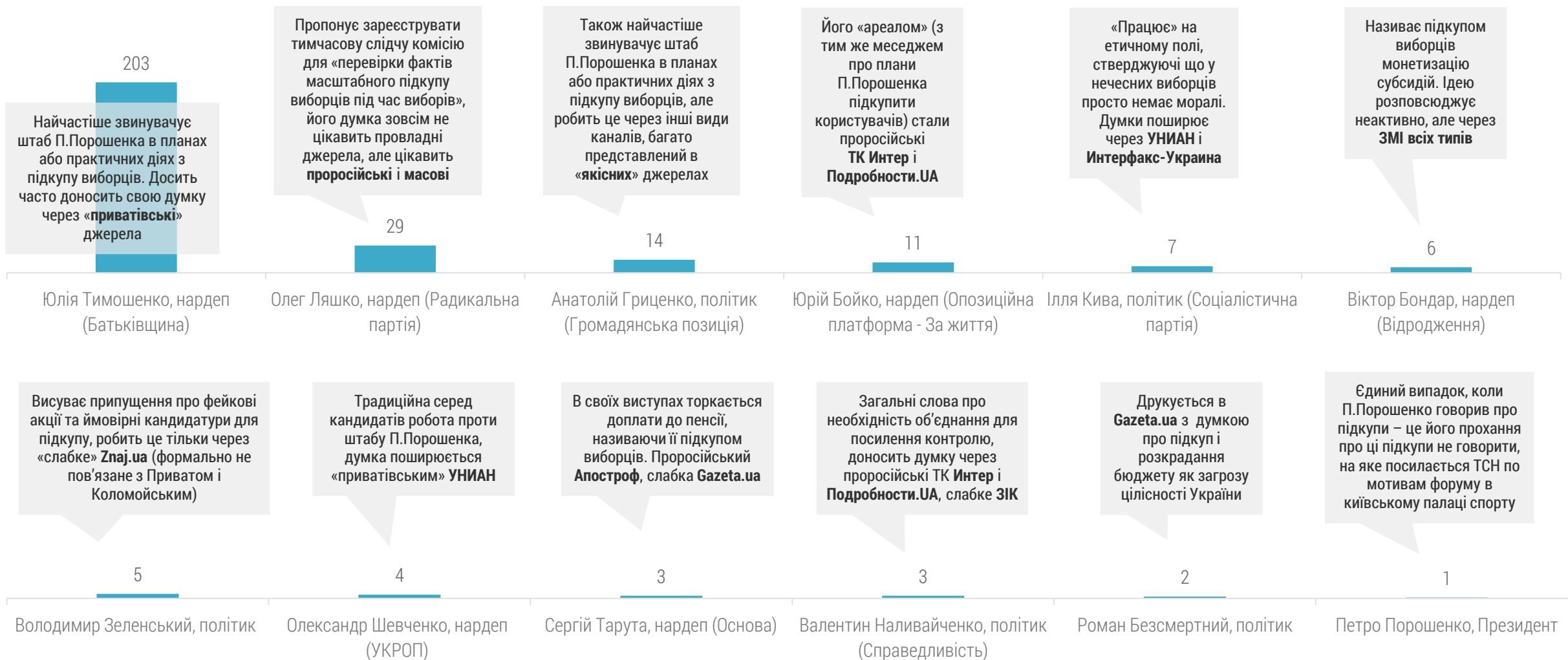
- НФ і Аваков (МВС; Національна поліція)
- Тимошенко і Батьківщина
- Незалежні активісти, експерти та/або журналісти
- Порошенко і БПП
- Силові органи, близькі до президента (СБУ, ГПУ)
- Інші
- Бойко і "Опозиційна платформа - За життя"
- Гриценко і "Громадянська позиція"
- Коломойський
- Ляшко і Радикальна партія

ТОП-12 СПІКЕРІВ СЕРЕД КАНДИДАТІВ У ПРЕЗИДЕНТИ

НЕ ВСІ З БІЛЬШЕ НІЖ 40 КАНДИДАТІВ ВИСЛОВИЛИ СВОЄ СТАВЛЕННЯ ДО ПРОБЛЕМИ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ. НАЙАКТИВНІШОЮ (МАЙЖЕ В 7 РАЗІВ ВІД НАСТУПНОГО ЗА НЕЮ СПІКЕРА) СТАЛА Ю.ТИМОШЕНКО, ДУМКА ЯКОЇ ФІГУРУЄ В УСІХ ТИПАХ ЗМІ

(Кількість повідомлень)

ТОП-15 СПІКЕРІВ З ТЕМИ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ

А.АВАКОВ ТА Ю.ТИМОШЕНКО ЗНАЧНО ПЕРЕВЕРШИЛИ РЕШТУ СПІКЕРІВ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПІДКУП ВИБОРЦІВ. СПІКЕРИ БПП ДІЯЛИ ЗДЕБІЛЬШОГО РЕАКТИВНО

(Кількість повідомлень)

А.Аваков став чемпіоном за кількістю публікацій у медіа, які цитували у звітний період його заяви. Зокрема, найгучніша заява пролунала 01.02 в інтерв'ю виданню Лівий берег. Міністр заявив, що в Україні один із кандидатів пробує створити систему масштабного підкупу виборців. 02-03 лютого заяву поширили десятки видань. Одним з перших підхопило Espresso.

Що 2-3 дні виступала з заявами, в яких говорила про підкуп виборців з боку Порошенка. Зокрема:

04.02 заявила, що передасть заяву МВС з вимогою розслідувати організацію підкупу. Поширили Gazeta.ua, Гордон, Лівий берег, Інтерфакс та інші.

08.02 підписала з кількома кандидатами Меморандум про чесні вибори (десять повідомлень в медіа різної належності).

19.02 заявила, що Порошенку не вийдуть масові підкупи (знову десятки видань різної належності)

23.02 звинуватив С.Березенка в організації схем з підкупу виборців на користь Порошенка, але поскаржився, що проти нардепа неможливо відкрити провадження. Поширили десятки видань

21.02 повідомив, що СБУ викрила «виборчу піраміду», яку було організовано на користь Ю.Тимошенко одним із депутатів ВРУ за допомоги російських політтехнологів. Теза набула масового поширення. Повідомили кілька десятків медіа різної належності.

Наступного дня повідомляв, що ДБР викликає депутата Дубіля на допит (УНІАН, ТСН, Цензор.нет, Коментарі та інші)

22.01 розповів про слабкі місця виборчої кампанії, в тому числі припустив підкуп (Інтерфакс, УНН, Цензор.нет).

05.02 під час прес-конференції заявив, що оплату агітаторів на виборах розцінюватимуть як підкуп. Поширили чотири десятки видань різної належності.

19.02 уточнив, що підкупом може вважатися сума від 60 грн., тобто кілограм гречки не потрапляє під юридичне визначення. Теза знову набула широкого поширення.

23.02 зауважив виданню Гордон, що стосовно Тимошенко відкрито більше проваджень, ніж проти Порошенка.

29.01 назвав обвинувачення в підкупі чорним піаром і пояснив мету акції «від дверей до дверей». Першим дав Главком, підхопив РБК-Україна і Цензор.нет.

04.02 під час Погоджувальної ради звинуватив Батьківщину в підкупі виборців. З різницею в кілька хвилин подали Інтерфакс, ЗІК, Главком, РБК-Україна, Цезор.нет, згодом Лівий берег, УП тощо.

25.02 став учасником ще одного словесного герцю з Ю.Тимошенко, а також заявив, що А.Аваков має надати докази підкупу з боку Порошенка або вибачитися. Подали Главком, НВ, ТСН і два десятки інших ЗМІ

Регулярні повідомлення (хроніки) щодо зафіксованих порушень законодавства в ході виборчої кампанії. Повідомлення з Донецької, Запорізької, Харківської, Черкаської, Волинської, Чернівецької та ін. областей.

Найчастіше поширювали Главком, РБК-Україна, УНН, також Радіо Свобода, Лівий берег, Страна тощо

08.02 заявив, що БПП законно збирає особисті дані волонтерів. Про це повідомило видання Гордон. Того ж дня низка медіа поширили заяву С.Березенка, що він позиватиметься до А.Гриценка через обвинувачення (першим була Gazeta.ua, далі Главком, Espresso, УП, Інтерфакс, Лівий берег).

14.02 виступив з двома тезами: 1) купити перемогу неможливо (Інтерфакс) і 2) ЦВК має роз'яснити порядок оплати волонтерів-агітаторів (Апостроф, Цензор.нет, Інтерфакс та інші).

23.02 заявив, що чекає на вибачення від А.Авакова (першим тезу дав Dsnews, далі – 5 канал, Апостроф, Гордон, Страна, ТСН, УП та інші)

■ Кандидати у президенти ■ Інші спікери

ТОП-15 СПІКЕРІВ З ТЕМИ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ: ПРОДОВЖЕННЯ

НЕ ЛИШЕ ТИМОШЕНКО – ГРИЦЕНКО Й ЛЯШКО ТАКОЖ ВПРАВЛЯЛИСЯ У ЗВИНУВАЧЕННЯХ ПОРОШЕНКА У ПІДКУПІ.
ТИМ ЧАСОМ ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ ОБГОВОРЮВАЛИ ПРАКТИЧНІ Й ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ ЯК ТЕХНОЛОГІЇ

(Кількість повідомлень)

17.01 в інтерв'ю газети По-українськи та Gazeta.ua розповіла, що на президентських виборах купуватимуть голоси за 500-600 грн.

04.02 розповіла, що 10% українців готові стабільно продавати голоси на виборах. У такий спосіб вони ніби «повертають» собі частину награбованого політиками.

Меседжі О.Айвазовської найбільш охоче поширювали медіа з групи Приват (Уніан, 1+1), якісні медіа (Радіо Свобода, ЗІК), а також провладний Укрінформ

18.02 пояснив, що підкупом є все, крім агітаційної літератури й сувенірів з партійною символікою. Поширили УП, Укрінформ, Гордон, Главком, Гордон.

22.02 коментував «наїзд» поліції на офіс БПП в Сумах. Назвав дії НП «перевищенням повноважень» та «заялякуванням». Тезу поширили Слово і діло, Dsnews, Голос.ua, РБК-Україна тощо

26.02 заявив, що ДБР викликає на допит нардепа Батьківщини Дубіля у зв'язку з «виборчою пірамідою». Подали Слово і діло, Голос.ua, 24 канал, Гордон та інші

10.02 звинуватив штаб Порошенка в підготовці проти нього «брудних провокацій», про що повідомила лише УНІАН.

25-26.02 здійснив інформаційну кампанію проти влади. Вимагав від силовиків звіту щодо підкупу виборців. Заявив, що не дозволить ВРУ замовчувати тему підкупу виборців владою за рахунок бюджету і зареєстрував проект постанови. Поширили ТРК Україна, NewsOne, УНН, а також РК Шансон, Ретро, Авторадіо, Хіт FM

25.01 повідомив, що поліція відкрила 5 кримінальних проваджень через порушення (Радіо Свобода, УНН, Цензор.нет).

11.02 провів брифінг, на якому заявив, що з початку виборчої кампанії зафіксовано понад 1000 звернень щодо порушень. Разом із тим, повідомив, що поки немає кримінальних справ про масштабні підкупи виборців. Повідомлення поширили 5 канал, ICTV, ЗІК, NewsOne, Новое время, Цензор.нет, Интерфакс, РБК-Україна

22.02 коментував ситуацію в Сумах. Повідомив, що СБУ за наказом з Києва відпустила двох осіб з офісу БПП, затриманих раніше поліцією з підозрою в підкупі виборців. Заявив, що СБУ пресувала поліцейських. Тезу поширили УП, Гордон, Цензор.нет, ТСН, УНІАН

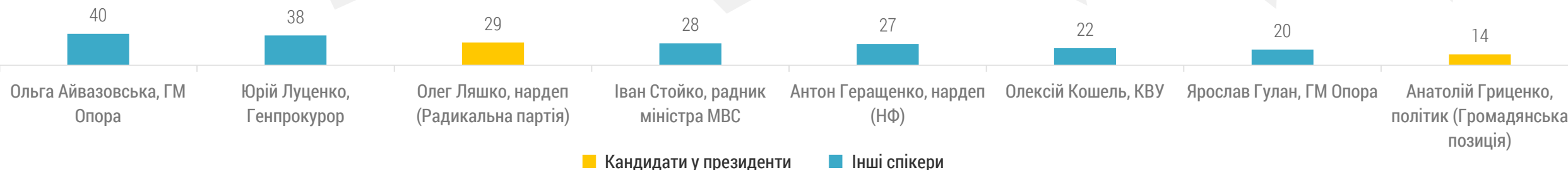
25-26.02 повернувся до теми підкупу виборців штабом Порошенка: «Не можна декларувати європейські цінності і будувати масштабну мережу з підкупу». Поширили Гордон і УНІАН

04.02 в інтерв'ю ТК ЗІК висловив думку, що масового підкупу на президентських виборах не буде. 06.02 в ефірі ТК ICTV уточнив, що масовий підкуп буває лише на мажоритарних округах. Того ж дня в коментарі Апострофу додав, що підкуп застосовується в останні дні перед виборами, а не заздалегідь.

20.02 звернувся до ЦВК з проханням роз'яснити, чи є підкупом оплата роботи агітаторів. Також назвав підкуп в числі трьох основних технологій (Страна, Реаліст, РБК-Україна, 24 канал, Фокус тощо)

11.02 ужгородські представники ГМ Опора повідомили про безкоштовний концерт 95 кварталу, який відбувся у місті. На їхню думку, безкоштовний концерт має ознаки підкупу виборців. Першим повідомив Укрінформ, активно підхопили УП, Espresso, Hromadske, Ukranews, Интерфакс, Новое время, Гордон, День, УНН та інші

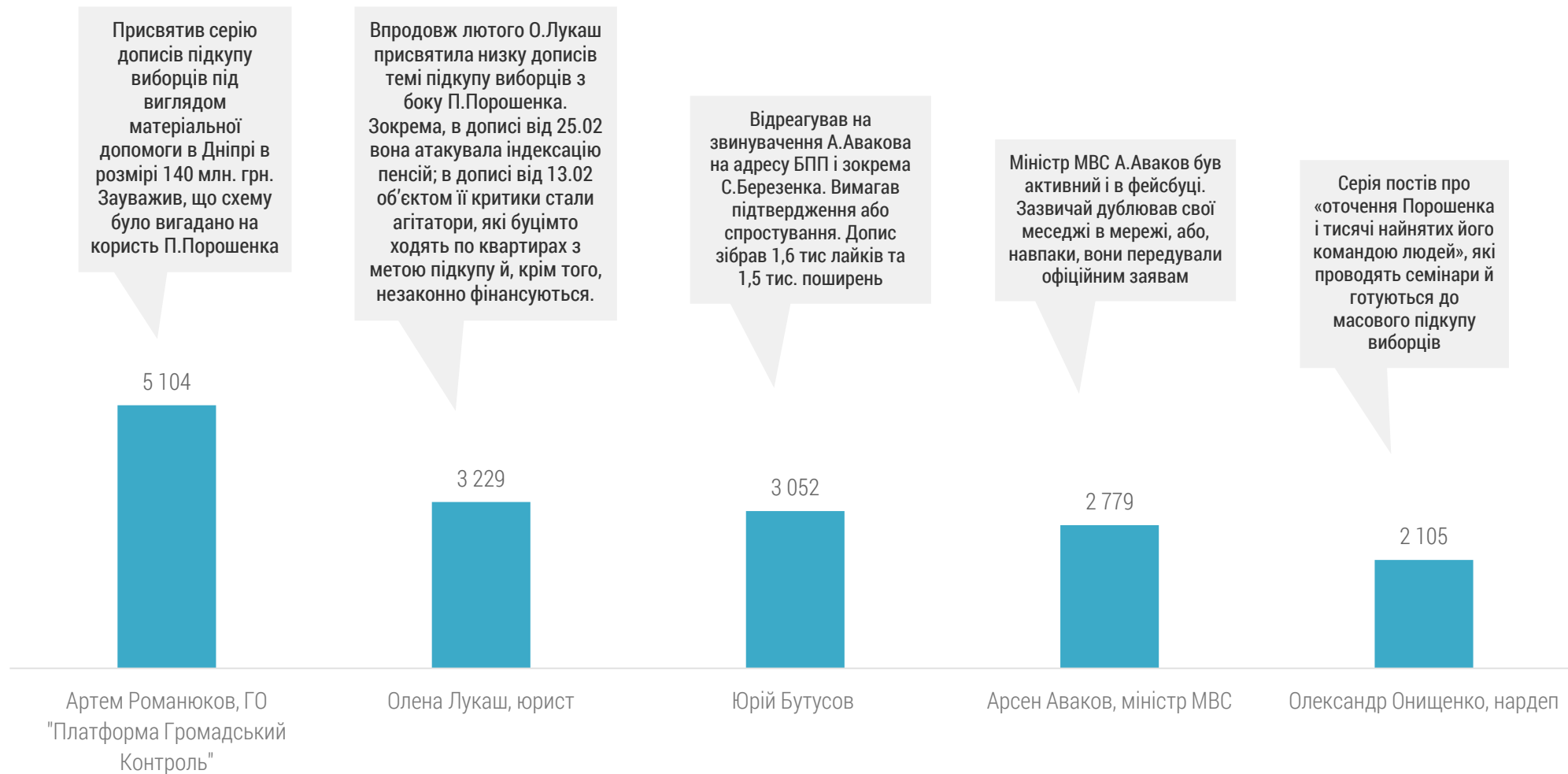
08.02 видання Гордон зачитувало А.Гриценка з посиланням на ефір «Право на владу» (1+1). Політик заявив, що влада виділила 2 млрд. грн. на масовий підкуп виборців. Тезу підхопили Интерфакс, Цензор.нет, УП, Страна, Gazeta.ua, Реаліст, Ukranews тощо.

ТОП-5 СПІКЕРІВ З ТЕМИ ПІДКУПУ ВИБОРЦІВ У FACEBOOK

ДИСКУСІЇ У FACEBOOK ЗАСВІДЧИЛИ ПОЛЯРИЗАЦІЮ СУСПІЛЬСТВА НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ І АНГАЖОВАНІСТЬ ЧАСТИНИ ЛІДЕРІВ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ. В ТОП ПОТРАПИВ ЗАВЖДИ АКТИВНИЙ В МЕРЕЖІ А.АВАКОВ

(Кількість взаємодій у Facebook)

Тема підкупу виборців стала однією з найбільш обговорюваних під час поточної президентської виборчої кампанії як у медіа, так і в Facebook, і широко використовувалася для обвинувачень і впливу на виборців.

Для цього спершу тему було «розігріто», внесено у порядок денний українських виборів. Найбільше дбав про це А.Аваков, вочевидь, знаючи, що ближче до виборів буде оголошено більш адресні обвинувачення.

Так і сталося на початку лютого і, особливо, після 18 лютого, коли штаби кандидатів П.Порошенка та Ю.Тимошенко і близькі до них силові структури оголосили свої обвинувачення. БПП, вочевидь, розумів, що негатив на його адресу готується, тому подбав про інформпривід заздалегідь: масові обвинувачення на адресу партійців «Батьківщини» пролунали вже 21 лютого, за два дні після обвинувачень Ю.Тимошенко.

Але все ж саме заяви А.Авакова та Ю.Тимошенко стали найбільш резонансними, і мали ініціативу. Адже обоє спікерів мають традиційно високу увагу медіа, і будь-які їхні меседжі добре розходяться. Повідомлення про прямий підкуп виборців, про

оплату роботи агітаторів як один з різновидів підкупу виборців, про використання бюджетних коштів для підкупу виборців штаб Ю.Тимошенко генерував та поширював чи не щодня.

Не системну, але також помітну участь в обвинуваченнях П.Порошенка брали у звітний період й штаби інших конкурентів, як-от А.Гриценка та О.Ляшка, а також спікери Коломойського (останнє не стосується В.Зеленського та його команди, які практично не висловлювалися з теми підкупу виборців).

Прикметно, що одним з ньюзмейкерів (задавачів трендів) став экс-нардеп БПП Є.Фірсов (афілійований нині до команди А.Гриценка). Серед не-політиків подібну ж функцію виконував журналіст О.Дубінський.

Заданий порядок денний змусив штаб Порошенка відбиватися, і залучати також досить потужних спікерів, зокрема, з лояльних до президента відомств – ГПУ та СБУ. Але сам президент заледве брав участь у дискусії, воліючи перебувати над схваткою. З одного боку, це властиво йому як гаранту Конституції. З іншого боку, його прями заяви надали би темі ще більшого резонансу.

Обвинувачень про підкуп виборців на адресу інших кандидатів практично не було. Мірою зростання рейтингу В.Зеленського було вжито спробу тлумачити його безкоштовні концерти та демонстрацію серіалу «Суга народу» як різновид підкупу виборців. Зокрема, на цьому наголошували активісти громадянської мережі Опора. Втім, згодом в організації визнали, що не мають достатніх підстав для далекосяжних висновків.

Експертне середовище також узяло активну участь у започаткованій політиками дискусії, перевіривши її у теоретичну та юридичну площину. Основними спікерами від ГО стали О.Айвазовська («Опора») та О.Кошель (КВУ, близький до БПП). З одного боку, вони визнали, що підкуп – це стандартна для України технологія під час виборів. З іншого боку, висловили переконання, що вона спрацьовує здебільшого на місцевих виборах або на мажоритарних округах під час парламентських виборів, тому під час президентських не матиме вирішального значення. Відтак, можемо стверджувати, що розгін теми підкупу на цих виборах – це, перш за все, PR-технологія, використана ключовими кандидатами.